

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5882/20
17.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Радмиле Радић, председника већа, Весне Миљуш и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обоје из ..., које заступа адв.Александар Оленик, из Београда, ул.Кнеза Милоша бр.57/5, против тужене Републике Србије, Министарства унутрашњих послова, које заступа Државно правобранилаштво Београд, ул.Косовска бр.31, ради утврђења дискриминације и накнаде штете, одлучујући о изјављеној жалби тужене против пресуде Вишег суда у Београду П 4506/17 од 01.6.2020.године, у седници већа одржаној дана 17.12.2020.године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П 4506/17 од 01.6.2020.године у ставу првом, другом, четвртном и шестом изреке, а жалба тужене **ОДБИЈА** као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 4506/17 од 01.6.2020.године ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужилаца АА и ББ и утврђено да је дана 21.4.2017. године узнемиравањем и понижавајућим поступањем органа тужене према тужиоцима извршено дискриминаторско поступање тужене Републике Србије-Министарства унутрашњих послова, у смислу одредбе члана 12 Закона о забрани дискриминације. Ставом другим изреке делимично је усвојен захтев тужилаца и обавезана тужена да на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде права личности узроковане дискриминаторским поступањем исплати тужиоцу АА износ од 200.000,00 динара и тужилци ББ износ од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 01.6.2020.године, као дана пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев тужилаца према туженој преко износа досуђеног претходним ставом на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде права личности узроковане дискриминаторским поступањем и то

за износ од 300.000,00 динара, преко досуђеног износа од 200.000,00 динара, а до траженог износа од 500.000,00 динара за тужиоца АА и износ од 100.000,00 динара преко досуђеног износа од 100.000,00 динара до траженог износа од 200.000,00 динара за тужиљу ББ, са припадајућом каматом, као и у делу у коме је на досуђене износе накнаде нематеријалне штете тражена законска затезна камата за период почев од 01.8.2017.године као дана подношења тужбе до 01.6.2020.године као дана пресуђења. Ставом четвртим изреке делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да на име накнаде нематеријалне штете исплати тужиоцима износе: тужиоцу АА за претрпљене физичке болове износ од 200.000,00 динара и за претрпљени страха износ од 150.000,00 динара, тужиљи ББ на име претрпљеног страха износ од 100.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 01.6.2020.године као дана пресуђења, па до коначне исплате. Ставом петим изреке одбијен је захтев тужилаца преко досуђених износа из претходног става и то: тужиоца АА за накнаду нематеријалне штете за претрпљене физичке болове преко досуђеног износа од 200.000,00 динара до траженог износа од 500.000,00 динара и за претрпљени страх преко досуђеног износа од 150.000,00 динара до траженог износа од 700.000,00 динара са припадајућом законском затезном каматом и захтев тужиље ББ за претрпљени страх преко досуђеног износа од 100.000,00 динара до траженог износа од 200.000,00 динара са припадајућом законском затезном каматом као и у делу у коме је на досуђене износе накнаде нематеријалне штете тражена законска затезна камата за период почев од 01.8.2017.године као дана подношења тужбе па до 01.6.2020.године као дана пресуђења. Ставом шестим изреке обавезана је тужена да на име трошкова парничног поступка исплати тужиоцима износ од 269.600,00 динара заједно са законском затезном каматом почев од испуњености услова за извршење, па до исплате.

Против наведене пресуде, благовремену жалбу изјавила је тужена побијајући пресуду у ставу првом, другом, четвртм и шестом изреке, из свих законских разлога због којих се пресуда може побијати, предвиђено одредбом члана 373. став 1 ЗПП-а. Трошкове другостепеног поступка је тражила и определила.

Испитујући пресуду у границама овлашћења, сходно одредби члана 386. ЗПП-а, Апелациони суд као другостепени налази да жалба туженог није основана.

У спроведеном првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене чланом 374. став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а на које другостепени суд пази по службеној дужности. Нису учињене ни остале повреде предвиђене овим чланом закона, нити повреде из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП-а на које указује тужена. Изрека пресуде је јасна, непротивречи сама себи и разлозима, дати разлози су јасни и непротивречни. На потпуно и правилно утврђено чињенично стање, правилно је примењено материјално право.

Према чињеничном утврђењу тужилац АА је ромске националности, тужиља ББ је његова супруга. 21.4.2017.године док су боравили у својој кући у месту ..., путнички аутомобил, аустријских регистарских ознака, власништво тужиље, је украден, због чега су тужиоци позвали полицију и полицијској патроли дали изјаве. Због чињенице да је тужиља држављанка Аустрије, упућени су у станицу МУП-а у Младеновцу где су им саопштили да је ауто пронађен и да пођу у градски МУП који се налази у ул. 29.Новембра у Београду, ради препознавања аутомобила и давања изјаве. У градском

МУП-у службена лица тужене, полицијски службеници тужиоце су подвргли полиграфском испитивању, затим раздвојили тужиоце у одвојене канцеларије, а након чега је уследило испитивање у вези са нестанком аутомобила. Тужилац АА је био подвргнут злостављању и мучењу, а тужилца ББ понижавајућем поступању, а све у циљу признања тужиоца АА да је путничко моторно возило у власништву тужилце ББ сам украо или сакрио у циљу наплате осигурања. Тужилац АА је био присиљен да клечи око сат времена, службена лица тужене су га шамарали, ударили ногом у пределу стомака, танким кожним бичем ударили са горње стране отворених шака, псовали су му мајку циганску, а у једном тренутку ставили и пластичну кесу на главу због чега није могао да дише, узели пиштољ, репетирани и прислонили цев на шаку тужиоцу са опаском да ће му оставити успомену. Тужилци ББ су псовали мајку, називали је скривеном шиптарком, па и циганском шиптарком, а заједно су им претили да ће им одузети децу, две малолетне девојчице, да ће исте бите предате Центру за социјални рад јер ће тужиоци ићи у притвор, па о деци неће имати ко да се стара. У станици градског СУП-а провели су тринаест сати, након чега су враћени у ПС у Младеновац и пуштени без икаквог документа шта се дешавало. У пратњи оца ВВ тужилац АА одвежен је на преглед у просторије Хитне службе ДЗ Младеновац, а због болова у глави, вилици, пределу левог ока, стомака, бубрега и десне ноге и губљења свести, према сачињеном извештају лекара 21.4.2017.године, прегледан је и у КЦ Србије у Неуролошкој амбуланти 22.4.2017.године по упућу из ДЗ Младеновац, када је констатован хематом горњег левог капка, нагњечења чеоног десно, болно осетљива лева аурикула и регија лево ретроаурикуларно, нагњечење левог зигома, бол у виличним зглобовима при жвакању, нагњечина лево, нагњечина левог образа, као и пецкање левог ока. 26.4.2017.године извршен је и неуропсихијатријски преглед у ДЗ Др Ристић, када је констатовано да је смушен, а глава са траговима удара, нагњечења, да је врат болан и теже покретан, а да у оквиру психичког статуса је уплашен, смушен, делимилно одсутан, врло тешко и одсутно прихвата вербалну комуникацију, жали се на страх, лоше спавање и кошмарне снове. Према налазу и мишљењу судског вештака ортопедије и трауматологије, тужилац АА је у догађају од 21.4.2017.године претрпео једну јединствену лаку телесну повреду због чега је претрпео краткотрајни бол јаког интензитета у трајању од једног дана, средњег интензитета у трајању од пет дана и средњег интензитета следећих десет дана, а према налазу судског вештака неуропсихијатрије, тужилац АА је у време када је задобио ударце трпео примарни страх јаког интензитета у трајању од пет – шест минута, а потом у трајању од дванаест сати секундарни страх јаког интензитета, наредних седам дана трпео је секундарни страх средњег интензитета, а наредних још 30 дана секундарни страх слабијег интензитета. Целокупно претрпљени страх у периоду од 38 дана нарушио је психичку равнотежу тужиоца, али није дао трајне последице у психичкој сфери. Тужилца ББ према налазу и мишљењу судског вештака неуропсихијатра је у моменту када су је полицајци увели у просторију МУП-а и када су почели да јој прете и вређају, претрпела примарни страх јаког интензитета у трајању од два до три минута, у наредних десет сати секундарни страх јаког интензитета, наредних седам дана секундарни страх средњег интензитета, а следећих петнаест дана секундарни страх слабог интензитета. Целокупни страх у периоду од 23 дана нарушио је психичку равнотежу тужилце, али није дао трајне последице у психичкој сфери тужилце. Решењем Првог ОЈТ-а Кт.бр.2745/18 од 17.5.2018.године, одбачена је кривична пријава поднета од стране тужилаца против полицијских службеника због кривичног дела злостављање и мучење у саизвршилаштву, због непостојања основа сумње да су пријављени полицијски

службеници извршили наведена кривична дела, а решењем Вишег јавног тужилаштва Кт.по.бр.587/18 од 29.8.2018.године одбијен је приговор поднет против решења Првог ОЈТ-а.

Правилно је првостепени суд применио одредбе члана 154., 155. и 172. Закона о облигационим односима, у вези са чланом 105. и 110. Закона о полицији, као и одредбе Правилника о техничким обележјима и начину употребе средстава принуде и закључио да су полицијски службеници прекорачили своја законска овлашћења јер су користили средства принуде и без оправданог разлога предузели низ радњи које нису биле примерене и оправдане датим околностима а састојале се у физичкој и психичкој принуди над тужиоцима. Правилно је изведен закључак да је тужилац АА вређан по националној припадности и да је физички малтретиран тако што је ударан по глави и телу, захтевано је да клечи на поду, стављана му је кеса на главу, као и да му је упућена претња да ће му деца бити одузета од стране Центра за социјални рад и да ће завршити у затвору. Тужиља ББ је вређана поводом брачне везе са припадником ромске националне мањине и упућиване су јој претње да ће јој деца бити одузета. Закон о полицији прописује средства принуде, али и услове под којима се она могу применити, док Правилник о техничким обележјима и начину употребе средстава принуде прописује обележја и начин употребе појединих средстава принуде. Њима јесте предвиђена и физичка снага, али у ситуацијама одбијања напада, савлађивања отпора или спречавања самоповређивања лица, којих у конкретном случају код тужилаца није било. Зато наведеним поступањем овлашћених лица туженог, у ситуацији када такво поступање нити је било нужно, нити оправдано, правилно је првостепени суд закључио да је тужиоцима проузрокована нематеријална штете коју су тужиоци претрпели у виду претрпљеног страха, а тужилац АА и претрпљених физичких болова. Зато је тужена у обавези да накнади проузроковану нематеријалну штету тужиоцима а висина накнаде је правилно одмерена у смислу члана 200 став 1 Закона о облигационим односима.

Правилно је првостепени суд закључио и да је извршена повреде права личности тужилаца, услед дискриминаторског поступања службених лица тужене, те је правилно примењен и Закон о забрани дискриминације, члан 2, 3, 4, 8 и 12. Тужиоци су учинили вероватним да је са њима поступано на понижавајући начин, како то правилно утврђује првостепени суд а у циљу повреде њиховог достојанства на основу личног својства. Тужиоцу АА обраћали су се погрдним именима, називали га циганином, псовали му мајку циганску, а тужиљи ББ упућивали речи шиптарка, циганска шиптарка, да је удата за циганина. На тај начин је дошло до дискриминаторског поступања службених лица према тужиоцима по основу њиховог личног својства, тужиоца АА као припадника ромске националне мањине, а тужиље ББ поводом брачне везе са припадником ромске националне мањине, чиме је дошло до неоправданог прављења разлике и неједнаког поступања у односу на одређена лица или групе које се заснива на неком личном својству. Зато тужиоцима и на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде права личности проузроковане дискриминаторским поступањем, припада право на накнаду у висини досуђеној првостепеном одлуком, као сатисфакција за претрпљене душевне болове због повреде угледа, части, слободе и права личности, а досуђена накнада је адекватна претрпљеној повреди и сврси којој она служи, због чега је правилно одмерена у смислу члана 200 ЗОО-а.

Из наведених разлога, неосновани су наводи жалбе тужене да висина досуђене

накнаде не одговара значају повређеног добра и циљу коме она служи. Досуђена накнада нематеријалне штете, како на име претрпљених душевних болова услед претрпљеног страха и физичких болова, тако и на име душевних болова због повреде права личности проузроковане дискриминаторским поступањем је адекватна извршеној повреди, а приликом одмеравања цењене су све субјективне и објективне околности случаја, интензитет и трајање и врста претрпљеног бола и страха, као и последице које су проузроковане дискриминаторским понашањем, те досуђена накнада није противна циљу и сврси којој служи, сходно члану 200 ЗОО.

Неосновани су и наводи жалбе тужене да не постоји противправност у поступању службених лица тужене јер је одбачена кривична пријава поднета против полицијских службеника ПУ за Град Београд и ПС Младеновац, због постојања сумње да су пријављени полицијски службеници извршили кривично дело злостављања и мучења у саизвршилаштву, због чега нема ни обавезе накнаде штете тужене и примене члана 172 ЗОО нити су тужиоци доставили доказе којима се потврђује настала штета. Ово из разлога што је у току парничног поступка на основу свих пружених доказа од стране тужилаца утврђена грађанско-правна одговорност службених лица тужене. Парнични суд је овлашћен да утврђује штетни догађај као и околности њеног настанка, као и постојање одговорности за штетни догађај, а грађанско-правна одговорност је шира од кривичне одговорности, због чега решење Првог ОЈТ Кт.бр.2745/18 од 17.5.2018.године којим је одбачена кривична пријава није обавезујућа за парнични суд.

Тужиоци су успели у парничном поступку због чега им припада и право на накнаду парничних трошкова, па је и одлука о трошковима парничног поступка донета правилном применом одредбе члана 153. и 154. ЗПП-а.

Код изнетог, одлука као у ставу првом изреке ове пресуде донета је на основу члана 390. и 401. тачка 2. ЗПП-а.

У жалбеном поступку тужена није успела, због чега јој не припада ни право на накнаду трошкова другостепеног поступка, па је захтев за накнаду трошкова одбијен, а одлука као у ставу другом изреке ове пресуде донета је на основу члана 165. став 1 ЗПП-а.

**Председник већа-судија
Радмила Радић с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић